

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології та соціології
Кафедра педагогічної та вікової психології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

СУЧАСНІ ПСИХОТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ

підготовки бакалавр

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 Психологія

освітньо-професійна програма Психологія

Луцьк – 2020

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні психотехнології професійного відбору» підготовки бакалавра, галузі знань 05 соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою «Психологія».

Розробник: Коць Михайло Онисимович, доцент кафедри педагогічної та вікової психології, кандидат психологічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології
протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри: (Гошовський Я. О.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни № 9 За навчальним планом 2020 року
Денна форма навчання	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія Освітньо-професійна програма Психологія Освітній ступінь бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 210/7		Рік навчання __4__
		Семестр __7-ий__
ІНДЗ: немає		Лекції __20__ год.
		Практичні __20__ год
		Лабораторні __20__ год.
		Самостійна робота __142__ год.
		Консультації __8__ год.
		Форма контролю: залік

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія Освітньо-професійна програма Психологія Освітній ступінь бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 210/7		Рік навчання __4__
		Семестр __7-ий__
ІНДЗ: немає		Лекції __14__ год.
		Практичні __12__ год
		Лабораторні __12__ год.
		Самостійна робота __154__ год.
		Консультації __18__ год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

ППП - Коць Михайло Онисимович

Науковий ступінь - кандидат психологічних наук

Вчене звання - доцент

Посада - доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Контактна інформація - тел.: 0506004587, електронна адреса:
kotsm067@gmail.com

Дні занять – понеділок – п'ятниця

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. У навчальній представлено теоретико-методологічні та практичні засади застосування сучасних психотехнологій професійного відбору; аналізується професійний відбір як соціально-психологічна реальність та у взаємозв'язку із професійним самовизначенням та професійною діяльністю.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу «Сучасні психотехнології професійного відбору» є: оволодіння студентами теоретичними знаннями та практичними навичками підготовки особистості до свідомого та відповідального вибору майбутнього професійного шляху; визначення психологічних аспектів профвідбору, прийому на роботу і розстановку кадрів.

Завданнями вивчення навчального курсу є теоретична і практична підготовка студентів спеціальності з наступних питань:

- вивчення проблем професійної орієнтації;
- озброєння майбутніх психологів знаннями методики професійної орієнтації;
- оволодіння практичними навичками проведення консультативної роботи.

3. Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- уміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

Фахові компетентності:

- фундаментальне знання теоретичної, прикладної та практичної психології;
- уміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;
- розвинута здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати складні психологічні дослідження з використанням широкого кола якісних та кількісних методів та високоспеціалізованого, валідного і надійного психодіагностичного інструментарію;
- розвинута здатність аналізувати та систематизувати одержані

- результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;
- розвинуте вміння організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову);
 - здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики;
 - здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;
 - навички міжособистісного спілкування та роботи в команді у процесі професійної діяльності;
 - здатність професійно викладати психологічні дисципліни;
 - уміння адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					Форма контролю/ Бали
		Лекц.	Практ.	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади професійного відбору та професійної орієнтації							
Тема 1. Теоретико-методичні основи вибору професії	24	2	2	2	1	17	7 ДС, Р
Тема 2. Теоретико-методологічні основи професійного самовизначення	24	2	2	2	1	17	7 ДС, Р
Тема 3. Професійне самовизначення як особистісна характеристика	25	2	2	2	1	18	6 ДС, Р
Тема 4. Методи профорієнтаційної роботи	25	2	4	4	1	18	7 ДС, Р
Разом за змістовим модулем 1	102	8	10	10	4	70	20
Змістовий модуль 2. Психотехнології професійного відбору							
Тема 5. Психологічні основи профорієнтаційної допомоги	31	4	4	4	1	18	7 ДС, Р
Тема 6. Теоретико-методичні основи професіографії.	25	2	2	2	1	18	7 ДС, Р

Тема 7. Організаційні основи професійного відбору.	27	4	2	2	1	18	6 ДС, Р
Тема 8. Психологія особистісного становлення професіонала	25	2	2	2	1	18	7 ДС, Р
Разом за змістовим модулем 2	108	12	10	10	4	72	20
Модульні контрольні роботи							60
Залік							60
Усього годин/балів	210	20	20	20	8	142	100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					Форма контролю/ Бали
		Лекц.	Практ.	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади професійного відбору та професійної орієнтації							
Тема 1. Теоретико-методичні основи вибору професії		2	2	2	2	14	7 ДС, Р
Тема 2. Теоретико-методологічні основи професійного самовизначення		2	2	2	2	20	7 ДС, Р
Тема 3. Професійне самовизначення як особистісна характеристика		2	2	2	2	20	6 ДС, Р
Тема 4. Методи профорієнтаційної роботи		2	2	2	2	20	7 ДС, Р
Разом за змістовим модулем 1		8	8	8	8	74	20
Змістовий модуль 2. Психотехнології професійного відбору							
Тема 5. Психологічні основи профорієнтаційної допомоги		2	1	1	2	20	7 ДС, Р
Тема 6. Теоретико-методичні основи професіографії.		2	1	1	2	20	7 ДС, Р
Тема 7. Організаційні основи професійного відбору.		1	1	1	2	20	6 ДС, Р
Тема 8. Психологія		1	1	1	4	20	7

особистісного становлення професіонала							ДС, Р
Разом за змістовим модулем 2		6	4	4	10	80	20
							60
							60
Усього годин/балів	210	14	12	12	18	154	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

1. У чому сутність професійного самовизначення?
2. У чому полягають відмінності професійного і особистісного самовизначення?
3. У чому полягає головна мета професійного самовизначення?
4. Відмінності між «життєвими сценаріями» і «життєвими стратегіями» (за Е. Берном).
5. Сутність конфліктів професійного самовизначення.
6. Яка технологія визначення своєї придатності до обраної професії?
7. Яка технологія розробки оволодіння обраною професією?
8. У чому полягає сутність стратегій самообману при наданні допомоги у професійному самовизначенні?
9. Охарактеризуйте поняття допустимих і недопустимих стратегій надання профорієнтаційної допомоги.
10. Сутність професіографічного аналізу діяльності.
11. Основні наукові підходи до складання професіограм.
12. У чому полягає методологія професійного відбору?
13. Сутність принципів визначення професійної придатності.
14. Розкрийте особливості особистісного і професійного розвитку у період зрілості.
15. Охарактеризуйте особистісний і професійний розвиток людини в нових соціально-економічних умовах.
16. Обґрунтуйте взаємозв’язок професійного самовизначення і профідентичності.
17. Розкрийте механізми професійної самореалізації.
18. Визначте основні перешкоди на шляху становлення психотерапевта.
19. Розкрийте професіоналізм, його структура та чинники формування.
20. Охарактеризуйте індивідуальний стиль фахової діяльності особистості, чинники та вияви.
21. Визначте поняття професійної позиції суб’єкта, її чинники та функції.

22. Визначте поняття професійної самосвідомості фахівця, її функції та структура.

23. Охарактеризуйте поняття про професійне становлення особистості, його моделі та сценарії.

24. Визначте стадії професійного становлення людини та їх зміст.

25. Розкрийте чинники та мотивація професійного вибору молоді.

26. Визначте умови та чинники успішної професійної адаптації молодого спеціаліста.

27. Розкрийте ознаки і причини неефективної професійної презентації.

IV. Політика оцінювання

Усі заняття студент відвідує згідного розкладу навчального процесу. У випадку, коли студент має дозвіл на вільне відвідування, лекційний матеріал може опрацьовувати самостійно. Коли ж студент з певних об'єктивних причин не зміг бути присутнім на практичних заняттях та лабораторних роботах, він може їх відпрацювати під час індивідуальних занять.

Також враховується науково-дослідницька робота студента, публікації, участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах тощо.

V. Підсумковий контроль

Якщо студента не влаштовує оцінка і він бажає підвищити свій рейтинг, то він може виконати контрольну роботу, або підготувати реферат за тією темою, за якою недостатньо балів.

У випадку складання заліку результати виконання модульних контрольних робіт анулюються. Залік може проводитись як в усній, так і у письмовій формі.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82-89	Дуже добре
75-81	Добре
67-74	Задовільно
60-66	Достатньо
1-59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Барабаш Ю. Г. Психолого-педагогічні основи вибору професії : навч. посіб. / Ю. Г. Барабаш, Р. О. Позінкевич. – Луцьк : Вежа, 2003. – 200 с.
2. Боровский А. Б. Система методов профессиональной ориентации. Кн. 1. Основы профессиональной ориентации : учеб.-метод. пособ. / А. Б. Боровский, Т. М. Потапенко, Г. В. Щекин. – Киев : МЗУУП, 1993. – 164 с.
3. Боровский А. Б. Система методов профессиональной ориентации. Кн. 2. Методики профориентационной работы (приложения) : учеб.-метод. пособ. / А. Б. Боровский, Т. М. Потапенко, Г. В. Щекин. – Киев : МЗУУП, 1993. – 164с.
4. Вірна Ж. П. Особистісна вимогливість професіонала: теорія, практика, методи вивчення : монографія / Ж. П. Вірна, А. Б. Мудрик ; М-во освіти і науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 256 с.
5. Вірна Ж. П. Основи професійної орієнтації : навчальний посібник / Ж. П. Вірна. – Луцьк : Ред.-вид. від. «Вежа», Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2003. – 156 с.
6. Зеер Э. Ф. Психология профессий : учеб. пособ. для студ. вузов / Э. Ф. Зеер. – Москва : Академический проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2003. – 336 с.
7. Иванова Е. М. Основы психологического изучения профессиональной деятельности : учебное пособие / Е. М. Иванова. – Москва : Изд-во МГУ, 1987. – 208 с.
8. Карпіловська С. Я. Основи професіографії : навчальний посібник / С. Я. Карпіловська, Р. Й. Мітельман, В. В. Синявський, О. М. Ткаченко, Б. О. Федоришин, О. О. Яцишин. – К., 1997.
9. Климов Е. А. Психология профессионального самоопределения / Е. А. Климов. – Ростов-на-Дону: Изд-во “Феникс”, 1996. – 512с.
10. Концептуальні засади професійного розвитку особистості в умовах євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс] : зб. наук. статей / за ред. В. Г. Кременя, М. Ф. Дмитриченко, Н. Г. Ничкало. – Київ : НТУ, 2015. – 768 с. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/32310623.pdf>
11. Корольчук М.С. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних і екстремальних умовах : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. – К. : Ніка-Центр, 2006. – 580 с.
12. Корольчук М.С. Теорія і практика професійного психологічного відбору : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. – К. : Ніка-Центр, 2006. – 536 с.
13. Коць М. О. Особливості діагностики особистісної сфери підлітка з особливими освітніми потребами / Т. М. Ятчук, М. О. Коць // Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез ; [гол. ред. Я. Гошовський]. – Луцьк : Вежа-друк, 2019. – 244 с. – С. 235–240.
14. Коць М. О. Професійне самовизначення та особливості професійної орієнтації дітей з вадами психофізичного розвитку / М. О. Коць // Освітні

горизонти. Інформаційно-методичний вісник / упор. С. В. Куляк. – Луцьк, 2018. – С. 775-780.

15. Коць М. О. Профорієнтація та профдобрі :навч.-метод. посіб.) / М. О. Коць. – Луцьк : Вісник+К, 2012. – 132 с.

16. Коць М. Психологічний аналіз емоційного вигорання у студентської молоді / М. Коць, О. Цвігун // Психологія: реальність і перспективи : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12 / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. – Рівне : РДГУ, 2020. – С. 125-129.

17. Коць М. О. Специфіка діагностики особистісної сфери підлітків з особливими освітніми потребами / М. О. Коць, Т. М. Ятчук // Психологія: реальність і перспективи : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12 / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. – Рівне : РДГУ, 2019. – С. 120-127.

18. Мартинець Л. А. Професійний розвиток учителя: сутність і зміст [Електронний ресурс] / Л. А. Мартинець // Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. – Херсон, 2016. - Вип. 72(2). - С. 106-110. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2016_72\(2\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2016_72(2)_24)

19. Мартинець Л. А. Теоретичні основи професійного розвитку педагога (психологічний аспект) [Електронний ресурс] / Л. А. Мартинець // Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. – Херсон, 2016. - Вип. 73(2). - С. 90-94. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2016_73\(2\)_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2016_73(2)_20)

20. Морозова М. Е. Професійний розвиток – навчання впродовж життя [Електронний ресурс] / М. Е. Морозова // Вісник післядипломної освіти : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. вищ. навч. закл. "Ун-т менеджменту освіти". – Київ, 2010. - Вип. 2. - С. 98-104. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vpo_2010_2_15

21. Найдьонов М. І. Психологія престижності професій : монографія / М. І. Найдьонов ; НАПН України, Ін-т соціал. та політ психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 160 с.

22. Практикум по психологии профессиональной деятельности и менеджмента: Учеб. пособие, 2-е изд. / Под ред. Г.С. Никифорова, М.А. Дмитриевой, В.М. Снеткова. – Санкт-Петербург : Издательство С.-Петербургского университета, 2001. – 240с.

23. Професійне самовизначення дітей з особливими потребами: зміст та організація формування : навч.-метод. посіб. / за ред. М. О. Коця, Л. І. Волинець. – Луцьк : Вісник+К, 2012. – 512 с.

24. Пряжников Н. С. Психология труда и человеческого достоинства : учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений / Н. С. Пряжников, Е. Ю. Пряжникова. – Москва : Изд. центр "Академия", 2001. – 480 с.

25. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты : учебное пособие. – Самара : Бахра-М, 2001. – 672 с.
26. Уніят С. Вибір професії, або задача з багатьма невідомими / С. Уніят, С. Комінко. – Тернопіль : Підручники і посібники, 1997. – 87с.
27. Чернявская А. П. Психологическое консультирование по профессиональной ориентации / А. П. Чернявская. – Москва : ВЛАДОС-ПРЕСС, 2004. – 96 с.